

امیریان، محسن
جمعه، شب و روز نورانی / مؤلف محسن امیریان، - - قم: سلوک جوان، ۱۳۸۴.
۱۹۲ ص.

ISBN: 964-96409-1-1 ریال ۱۱۰۰۰

فارسی - عربی -

فهرست‌ریسمی براساس اطلاعات فیبا.

۱. اعمال انجمنه، ۲. دعا‌های روز جمعه، ۳. دعاها، الف. عنوان.

۲۹۷/۷۷

ج ۷۶ / الف ۲۲۶ BP

۹۴۴۶-۸۴م

کتابخانه ملی ایران

اشارات سلوک جوان

قم / ص. پ: ۳۱۸۶-۳۷۱۸۵

تلفن ۰۹۱۲۵۵۱۱۱۰۳-۲۹۰۵۲۶۲

نام کتاب: جمعه، شب و روز نورانی

مؤلف: سید محسن امیریان

ناشر: انتشارات سلوک جوان

طراحی و حروفچینی: کانون آگهی تبلیغاتی امیریان / ۰۹۱۲۵۵۲۸۷۳۳

چاپ: بهار

نوبت: اول، ۱۳۸۲

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۹۶۴۰۹-۱-۶ ۹۶۴-۹۶۴۰۹-۱-۶ ۹۶۴-۹۶۴۰۹-۱-۶

پخش مستقیم: قم، کانون آگهی تبلیغاتی امیریان

تلفن: ۰۹۱۲ ۵۵۲ ۸۷۳۳

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

جمعه

(شب و روز نورانی)

سید محسن امیریان

کانون آگهی تبلیغاتی امیریان

مقدمه

این کتاب در دو بخش نوشته شده است، در بخش اول سعی شده حتی المقدور به استناد احادیث و روایات معتبره به فضیلت و ارزش این شب و روز نورانی و آداب و احکامی که دارد اشاره شود و در بخش دوم، بعضی از زیارات و ادعیه خاص که در شب و روز جمعه خوانده می شود، جهت استفاده خوانندگان عزیز تهیه و تنظیم نموده ایم.

امید است با بهره گیری از این کتاب، بر توفیقات مؤمنین سالک طریق حضرت دوست، افزوده گردد و در این راه موفق و مؤید بوده باشند، که هرچه توفیق است از اوست. در خاتمه از خوانندگان عزیز و اهل نظر، استدعا دارم چنانچه نظر اصلاحی دارند بر نگارنده منت گذارند و با نظرات و راهنمایی های خود و احیاناً ایراد و اشکالی اگر بوده و متوجه آن نبوده ایم، ما را مرهون مراحمت خویش سازند تا در چاپ بعدی انشاءالله اصلاح و تکمیل گردد.

التماس دعا

مؤسسه آگهی تبلیغاتی امیریان

مهدمحسن امیریان - تابستان ۱۳۸۴

فهرست مطالب

مقدمه	۵
بخش اول: جایگاه شب و روز جمعه در اسلام	

پیشگفتار	۸
نام‌گذاری روز جمعه	۱۳
فضایل شب و روز جمعه	۱۴
دربارۀ آداب و احکام شب و روز جمعه	۲۲
ذکر صلوات بر محمد و آل او - علیهم‌السلام -	۲۶
خواندن قرآن در شب و روز جمعه	۲۹
دعا، نیایش و استغفار در شب جمعه	۳۶
تناول کردن افطار و کاستنی	۴۳
غسل و نظافت در روز جمعه	۴۶
نماز جمعه	۵۳
دعا و نیایش در روز جمعه	۵۶

بخش دوم: اعمال و اذکار

زیارت حجة بن الحسن المهدی (عجله الله تعالی فرجه)	۶۱
زیارت حضرات معصومین (علیهم‌السلام) در روز جمعه	۶۵
زیارت اللهم بلغ مولانا	۶۸
زیارت آل یس	۷۱
دعای نذبه	۸۵
دعای عهد	۱۱۷
دعای عَشْرَات	۱۲۵
دعای شَمَات	۱۴۳
دعای کَمیل بن زیاد	۱۶۳

ثواب این اثر را به روح پدر و مادر بزرگوارم
 مرحوم سید رضا و مرحومه سیده زینب تقدیم می‌دارم.
 امید است خداوند منان به احسن وجه به روحشان
 عاید و واصل بگرداند و آنان را از این حقیر راضی
 و خوشنود سازد.

پیشگفتار

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَذَا اللَّهُ.
بعد از حمد خدای متان و درود کامل بر اشرف مخلوقات،
حضرت محمد مصطفی ﷺ و آل پاکش علیهم السلام، آغاز
می‌کنیم این کتاب را با یک حدیث نورانی از امام‌المؤمنین،
امیرالمؤمنین، حضرت علی ﷺ و همچنین یک حدیث
نورانی از حضرت فاطمه زهراء ﷺ. باشد که ان شاء الله آنها را
مشعل راهنما، و چراغ هدایت زندگیمان قرار دهیم تا به
سرمنزل مقصود برسیم.

﴿ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ ﷺ: الْفُرْصُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ
(فَانْتِهَزُوهَا إِذَا أَمَكُنْتَ فِي أَبْوَابِ الْخَيْرِ وَالْإِغْدَاتِ
نَدْمًا^(۱)) 》.

«وجود بابرکت امیرالمؤمنین علی ﷺ، فرمود: فرصتها مانند
گذشتن ابر می‌گذرند. پس غنیمت شمارید آن را وقتی که انجام
خیری برای شما ممکن است، «آن خیر را انجام دهید» و گرنه
پشیمان می‌شوید.»

﴿ عَنْ سَيِّدَةِ النِّسَاءِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا قَالَتْ: مَنْ
أَسْعَدَ إِلَى اللَّهِ أَخْلَصَ عِبَادَتَهُ أَهْبَطَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِ (لَهُ)

أَفْضَلُ مَصْلَحَتِهِ^(۱)».

«وجود بابرکت سرور زنان، حضرت فاطمه علیها السلام، فرمود: هر کس خالص ترین عبادتش را به سوی خدا بالا ببرد، خداوند عز و جل بهترین مصلحتش را به سوی او نازل می کند.»

با الهام از دو حدیث بالا، می توان برنامه ای منظم با هدفی معین و روشن، برای زندگی در دار فنا و بقا، لحاظ کرد.

اگر چه سعی اولیای خدا بر این بوده که به ما بفهمانند، فرصتها را از دست ندهیم لیکن کیفیت استفاده از فرصتها بیشتر مد نظر بوده است نه کمیت آنها.

به طور کلی فرصتها را به دو دسته مشخص و نامشخص می توان دسته بندی کرد. فرصتهای مشخص فرصتهایی هستند که از یک مبدأ زمانی در گذشته ایجاد، و در یک دور متوالی به طور مستمر تا آخر ادامه خواهد داشت. مانند ماه مبارک رمضان، شبهای قدر، روز عرفه، شب و روز جمعه، اعیاد اسلامی، دهه های محرم و صفر و فاطمیه و غیره.

فرصتهای نامشخص، فرصتهایی هستند که از قبل ایجاد نشده اند، بلکه به تناسب شرایط زمانی یا مکانی و اوضاع حاکم بر امور فردی و اجتماعی در جامعه ایجاد می شوند. این فرصتها گاهی ممکن است در طول عمرمان یک بار

پیش بیاید و به ندرت تکرار پذیرند. استفاده کردن از این فرصتها نیازمند هوشیاری و آگاهی قبلی و تجربه است. از این رو آنان که فاقد هوشیاری و تجربه اند کمتر می توانند از این فرصتها استفاده بهینه داشته باشند.

مانند فرصتهایی که بر اثر وقوع حوادثی در جامعه ایجاد می شوند یا فرصتهای شغلی، تخصصی و فنی، ورزشی، علمی، کشاورزی، پزشکی، هنری و ...

استفاده از فرصتها از نظر کمیت، ملاک نیست بلکه کیفیت آن مورد نظر شخصتهای دینی بوده است. چه بسا اشخاصی از فرصتهایی استفاده می کنند ولی پس از مدتی نتیجه حاصل از آن فرصت را از دست می دهند. مثلاً نیاز نیازمندی را برآورده کردن و سپس بر آن شخص منت گذاشتن موجب تباهی عمل و از بین رفتن ارزش آن خواهد بود. از این رو است که حضرت زهراء علیها السلام می فرمایند: اخلاص در عمل داشته باش تا نتیجه بسیار متعالی داشته باشی.

اما فقط اخلاص نیست که به عمل ارزش می دهد بلکه عوامل دیگری مانند معرفت، ارادت و عشق نیز در میزان بهای عمل دخیلند، بلکه تعیین کننده میزان درجه خلوص نیز هست. برای مثال نیکی کردن به پدر و مادر یک ارزش است، اگر این عمل به سبب ترس از پدر و مادر باشد به یک صورت، سنجیده می شود و اگر به واسطه اطاعت از امر خدا باشد به صورت دیگری، سنجیده می شود و اگر به خاطر معرفتی که نسبت به فرمان خدا پیدا کرده و عشق و ارادتی

که به پدر و مادر دارد انجام گیرد کاملاً متمایز از دو نوع قبلی خواهد بود و به صورت دیگری سنجیده خواهد شد و از ارزش خاصی برخوردار خواهد بود. در حدیثی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله به امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمایند: ای علی! هر گاه دیدی مردم به انبار کردن ثواب مشغولند تو به معرفت و عشق خدا بپرداز.

مطلب دیگری که متناسب با موضوع بحث است اشتغال به ذکر در فرصتهای مناسب می باشد. مثلاً ذکر صلوات در شب و روز جمعه از بهترین اذکار است. حضرت امام محمد باقر علیه السلام می فرمایند: هیچ عمل عبادی در روز جمعه نزد من محبوب تر از صلوات فرستادن بر محمد و آل او نیست.

یکی از بهترین اذکاری که می توان در هر لحظه به خصوص اوقات نورانی شب و روز جمعه یا شب قدر و روز عرفه داشت، «ذکرالدار» است.

این که سفارش کرده اند بر سر مزار خویشان خود و مؤمنین بروید، برای آن است که انسان ناخودآگاه به یاد مرگ و مراحل پس از مرگ می افتد و یقین پیدا می کند که روزی خواهد رفت و با نکیر و منکر، فشار قبر، پل صراط، حسابرسی در قیامت مواجه خواهد شد در نتیجه، می اندیشد، اندیشیدنی درست. این که فرموده اند «تفکر ساعة افضل من عبادة سبعین سنة» به جهت آن است که اگر یک لحظه درست اندیشه کنی، اثر عظیمی در تو خواهد

گذاشت که نتیجه آن از هفتاد سال عبادت برای تو بهتر خواهد بود.

در این آشفته بازار دنیا که تفکر غلط را به جای تفکر صحیح در اذهان می‌پرورند و حقایق را مشتبه و باطلها را مستند می‌سازند تا قدرت تشخیص در افراد را تضعیف نموده و آنان را در حیرت و سرگردانی نگه دارند، در چنین بحرانی تنها وسیله دفاعی مؤمنان توسل به قرآن کریم و سخنان راهگشای معصومان علیهم‌السلام است. وقتی قرآن می‌فرماید شما مرا خالص عبادت و اطاعت کنید تا به شما فرقان (قدرت تشخیص حق از باطل) عطا کنم، شخص، فرایض و نوافل خود را خالصانه تر انجام می‌دهد و اگر به ذکر مشغول است ذکر با معرفت و با اخلاص خواهد داشت، یعنی همان فرمایش حضرت فاطمه زهرا علیها‌السلام که فرمود: خداوند بهترین مصلحتش را برای بنده‌ای که خدا را خالصانه عبادت می‌کند قرار می‌دهد. و من الله التوفیق.

